

Szerkesztőségi iroda:
Csik-Szereda
Györgyjakab Márton
könyvkereskedése
hová
a lap szellemi részét illető
közlemények,
előfizetési pénzek és hir-
detések küldendők.

CSIKI LAPOK

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETI LAP.
MEGJELENIK MINDEN SZERDÁN.

Előfizetési ár:
Egész évre 4 frt.
(Külföldre) 6 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Hirdetési díjak
a legolcsóbban számítanak.
Bélyegdíjért külön minden
beiktatásnál 30 kr.
Nyilvántartási díjak
soronként 10 kért közöl-
tetnek.

Felelős szerkesztő: Dr. Bocskor Béla.
FÜMUNKATÁRSÁK: Hochschild Lajos Gyergyóban.

Kiadó tulajdonos: Györgyjakab Márton.
Vitos Mózes a központban. Embery Árpád Udvarhelymegyében.

Az ezredik év. (1895.)

Annyi veszély között, oly sok vizsaly után, vegyes érzelmekkel, panaszokkal telt, emésztő gondok közt küzdve a jobb létért, tengetve a jelent, remélve jobb jövőt, vergődünk sebtében a magyar honfoglalás második évezredének küszöbéhez, hogy világra szóló nagy nemzeti ünnepélyességgel azon átlépjünk. Az idők szakadatlan folyamában közmegállapodás szerint ez átmeneti küszöb az 1895-ik év lesz.

Mi székely-hún-szittya vér, kik már közel másfél évezredes honpolgárok vagyunk e minden porszemében vérünkkel áztatott hon földjén, — faji, nemzeti, állami összetartozásunk és összetartozásunk eszméjénél fogva ott fogunk állani a magyar nemzet második évezredének bölcsőjénél, mint ott állánk első évezredének bölcsőjénél is. A vér soha sem válik vízzé, s nem fog azzá lenni azon hátralévő ezredek alatt sem, melyeket a Gondviselés a hős szittya-faj számára e jó drágán fizetett hon földjére kimért.

„Szép és derék dolog, — írja egy jeles író — hogy egy maroknyi nép — őseink — a messze Ázsiából megjöve, elfoglalta e szép hont; — szebb és derekasabb, hogy a leszármazók meg is tudták azt tartani az élet ezer vihara között; legjobb és legderékabb, hogy csakis azon szilárd alapnak köszönhető a hon megtartása, a függetlenség megőrzése, mely alapokat a homályba vesző ősidőkben raktak le őseink.“

Az emlékünnepegy külfényéről és a páriát ritkítandott pompáról előre is kezessékedik fajunkkal veleszületett s az ünnepe-

gek rendezésében utolérhetlen izléssel és érzéssel bíró nemzeti jellege; de hogy hiányzani fog azokból ama bensőség, ama felségséges ihlet, mely a magyar nemzet bölcsőjét, születését és kereszttségét átmelegíté, átragyogá, következtetni engedik ama „laza erkölcsök“, ama közöny a „hit iránt“, melyek „uszva az álliberalizmus árjában“ újabb időben a közélet minden ízében felülkerekedni kezdetek.

A magyar nemzet az első évezred küszöbén nyugodt, megelégedett volt; nem volt semmi nyug a lelkiismeretén, minden polgár szívét az Isten és a hon eszméje foglalta el, mely éltető lelkét az egymástól elválaszthatlan szokás és honszeretben, az ezek közös forrásából: Istenből merítette; alkotmánya szeplőtelen és csonkítatlan vala, mely nem ismerte a modernizált „alkotmányos szabadelvűséget.“ — Pedig mindezek a maguk eredeti épségükben mindenkor bástyái és megingathatlan fundamentumai a valódi magyar nemzeti nagyságnak.

A kiállítás bizonyítékot fog szolgáltatni arról, hogy mire vitte Árpád nemzete a nyugati civilizáció, a viszonyok hatása, a kényszer s az igények szaporodása mellett. De nagyon ohajtandó volna, hogy a nyugati civilizáció ama vívmányaiban, ama bensőség és erkölcsi lényiség kellékei, mint a nemzeti nagyság alapjai és bástyái a maguk eredetiségében és épségében lennének képviselve.

Amaz ünnepélyen már állani fog Arany János szobra is. Ott leszünk amaz ünnepélyen mi is, mint az egy szívű olvadtszívű és szív-vér lüktetései, mint a magyar haza

őseredeti és született keleti határfrei, polgárai, fia, örömeinek részesei.

Ott leszünk szívvel, lélekkel, honszerelmünk egész melegével és lángjával. De alig lehetnénk méltóbban testben és lélekben, szóval egész lényünkkel jelen, mintha ez alkalommal az ő Rákos szomszédságában a madéfalvi „Vészhalom“ fölött addig az emlékoszlopot elkészítette felállítjuk és leleplezési ünnepet ülünk. Mint Arany János szobor leleplezése, úgy ez is éppoly fontos, az összes nemzethez és a Csikiakhoz méltóan fogja emelni az ezredéves emlékünnepegyt.

Azért szolgáljanak e sorok újabb sürgős buzdító felhívásul a székely honfiársakhoz és honleányainkhoz a madéfalvi emlékszóbor felállítása költségeinek fedezéséhez való járulásra. Egy fillért sem szegyen adni a hon oltárára. Nagyobb szegyen semmit sem adni, mint egy fillért adni. Mert érzéketlen szülkeblűség így mentegetőzni: „Egy fillért szegyen adni, s inkább semmit sem adok“. Fillérekből, krajczárokból lesznek a forintok. — Fel tehát, hogy legalább 1895-ben mi is állithassuk fel és leleplezessük le a nemzeti szabadság és függetlenség eszméjéért oktanulul leoldókölt hős véreinknek emlékoszlopát.

Alispáni jelentés.

(Tartotta: Becze Antal alispán Csikvármegye törvényhatósági bizottságának 1891. évi október hó 30- és 31-én tartott közgyűlésén.)
(Folytatás.)

E nyár folyama az elhullási esetek legnagyobb számát mutatja s a semmibe ment érték tekintélyes pénzüsszeget képviselne.

Az iskolai s ezzel kapcsolatosan a népnevelési ügy a már néhány év óta jeleztem mozdulat-

A „CSIKI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Egy volt tanárom szelleméhez. *)

— Irtá: FÜLÖP ÁRPÁD. —

Pihenni tértél csöndes sir ólén;
Hamar kifáradál
A kinos élet zajgó tengerén!

Nem ismeréd, mi a munkás nyugalma;
Küzdöttél, izzadál,
S olyan fukar volt érdemid jutalma!

Sokat tevé, de zajtalan s szerényen;
Igy tenni nem divat, —
Nem is volt részed dús elismerésben.

A hiu, dőre földi életet,
Onnan, hová jutál,
Szánó mosolylyal most szemlélheted.

De könnyet ontok érted én, nemes!
Ha más nem könnyez is,
Oh, érzem én nagy veszteségemet!

Bölcs oktatóm valál te egykoron,
S én buzgó áhitattal
Csüngöttem áldott ajkadon.

Lelkemnek szárnyát, pályám kezdetén
Jóságosan kibontád;
Repülj! — kiáltád biztatón felém . . .

*) B o d ó Ádám, főgimnáziumi tanár: meghalt 1891. november 6-án. Irodalmilag is működött.

Oh, mint szerettelek, mig zenge laudot!
Most oly hön tisztelem,
Mely rajtad domborul: a durva hantot.
Ha elfeled más, én el nem feledlek;
Szünetlen ápolom
Halvány tüzet a bús emlékezetnek!

Egy bankette.

— Adjon Isten jó estét Urbátyám, — hova olyan szaporán?

— Adjék. Dicsértessék a Jézus szent neve, lelköm jó emböröm, megyek a fáklyás muzsikára, azután a bankettre. Hát a Vigéc ur nem méltóztat velem tartani?

— De igen, megyek; gondoltam is, hogy valami készül, mert talpon van az egész város; a kürtös vészjelekkel gyűjti össze a már önkénytelen tüzoltókat, kik most az egyszer önkénytes tüzgyújtókká lesznek. A lég tele fáklyászenével, bankettel; bankettel és fáklyászenével.

— Úgy is köll; Udvarhely város lakossága mindig kitett magáért, lelköm jó emböröm, dicsértessék ur Jézus szent neve!

— Hát voltaképpen miért is lesz az a bankette?

— Hát tudja Vigéc ur, van nekünk egy helyes polgártársunk, a ki itt született köztünk, ebben a jószágban, aztán lelköm jó emböröm, derék, becsületes, igazságos járásbíró volt s miután a király Ő Felségének táblabíróvá történt kinevezése folytán városunkból eltávozik, egyet helyesen öszünk és még helyesebben iszunk, dicsér-

tessék a Jézus szent neve és legyen áldott mindörökké!

— Mondja meg csak kérem, ki az az úr?

— Az nagyságos Szabó Dénes ur, kinek bankétot azért rendezünk, mert abban a jó időben, mikor lámpással kerestek polgármesterjelöltet, szinte elvállalta; fáklyásmuzsikára azért gyűlnék össze a tüzoltók, mert hogy tiszteletbeli parancsnok volt, dicsértessék a Jézus . . .

— De úgy hallottam, hogy már adtak tiszteletére bankettet.

— Úgy na, hiszen adhattak, de hát az csak olyan zónabucsuzó volt, né, látszik abból, is hogy többen nem voltunk ott, mint voltunk.

Az kérem olyan volt, mint mikor a tisztelendű nagy álmosan requiemet mond.

Hanem aztán a mai, még a mainál is különbetes lesz; jöjjön csak fel az úr, lássa meg, hogy tud ott mindenki köszöngetni.

— Jól van hát, elmegyek.

— El azt.

— Maga úgy-e az Ankernél valami izé — úr . . lássa, ott sok kövér ember lesz, aztán lesse meg, mikor jól kiveressednek: akkor hátha biztosíthatja őket, dicsértessék az úr ueve.

— Igaza van, menjünk, mert már látom fényét a sok fáklyának; már sorba is álltak, ha mint éljeneznek — Rákóczinak . . S kik vették a fáklyákat?

— Azt lelköm emböröm, a polgárság; hát ki is venné más.

Ha bankét kell: ott a polgárság; ha adófizető kell: ott a polgárság; ha áldozni kell valamelyes jó cselekedetre: ott a polgárság és mindig

